

20.3.2025

Liikennevakuutuksen ohjeita ja päätöksiä

Liikennevakuutuskeskus, Liikennevakuutusyksikkö

Tähän koosteeseen on kerätty liikennevakuutuskäytäntöjä koskevia ohjeita ja päätöksiä.

Ohjeet perustuvat lainsäädäntöön, viranomaisten ohjeisiin sekä
Liikennevakuutuskeskuksen hallituksen ja jaostojen suosituksiin ja päätöksiin.

Liikennevakuutuskeskuksen vakuutusjaosto on hyväksynyt koosteen 20.3.2025.

Liikennevakuutuskeskus

Itämerenkatu 11–13, 00180 Helsinki

etunimi.sukunimi@vakuutuskeskus.fi

www.lvk.fi

Sisällys

1.	Vakuuttamisen yleisohjeet.....	4
1.1.	Ajoneuvon käsite	4
1.2.	Liikennevakuutuslain mukainen liikenteen käsite	4
1.3.	Liikennevakuuttamisvelvollisuus.....	4
1.3.1.	Sähköiset liikkumisvälineet	5
1.3.2.	Moottorityökoneet ja traktorit (ml. päältääjettavat ruohonleikkurit)	10
1.3.3.	Motocrosspyörät, trialpyörät, mikroautot, rata-ajoneuvot yms.	12
1.3.4.	Hydrokopterit ja ilmatyynyalukset.....	12
1.3.5.	Hinattava ajoneuvo ja väливаunu.....	12
1.3.6.	Vialliset ja omistukseltaan epäselvät ajoneuvot	12
1.3.7.	Kilpailu-, harjoitus- tai kokeilukäyttö	13
1.4.	Ajoneuvon käyttö ja rekisteröintivelvollisuus	14
1.5.	Vakuutuksenottaja ja vakuutusmaksun periminen.....	15
1.5.1.	Ajoneuvon haltijan/omistajan/vakuutuksenottajan asema ja vakuutusmaksun perintätoimenpiteiden kohdistaminen	15
1.5.2.	Etukäteismaksu.....	15
1.5.3.	Viritetyn ajoneuvon vakuutusmaksu	16
1.5.4.	Bulvaanitilanteet	17
1.6.	Vakuutusmaksun palauttaminen	18
1.6.1.	Palautuksen pääperiaatteet	18
1.6.2.	Palauttamisen erityistilanteita.....	19
1.6.3.	Perusteet vakuutusmaksun takaisinmaksulle.....	19
1.7.	Vakuutuksen voimassaolo: yhtiön vastuun alkaminen ja päättyminen	20
1.7.1.	Liikennevakuutuksen tekeminen taannehtivasti tietyissä tilanteissa	20
1.7.2.	Vastuu omistajan vaihduttua ja liikennevakuutuksen päättäminen luovutusilmoituksen perusteella.....	20
1.7.3.	Liikennevakuutuksen voimassaolo uuden omistajan hyväksi.....	22
1.7.4.	Vastuun voimassapitäminen	22
1.8.	Määräaikalain ja hallintolain soveltaminen.....	23
1.9.	Vakuutusmaksuvero	23
1.10.	Velkajärjestelyt.....	23
1.11.	Irtisanominen	24
1.11.1.	Rekisteröidyn ajoneuvon yhtiönvaihdos.....	24

1.11.2.	Rekisteröidyn, liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennevakuutuksen irtisanominen 24	
1.11.3.	Rekisteröimättömän ajoneuvon vakuutuksen irtisanominen	24
2.	Sovellusohjeet.....	24
2.1.	Bonusjärjestelmä lainsäädännössä	24
2.2.	Bonusjärjestelmän soveltaminen	25
2.2.1.	Yksityishenkilöt (henkilötunnus)	25
2.2.2.	Yritykset ja yhteisöt (y-tunnus).....	25
2.2.3.	Vakuutus- ja vahinkohistoriatietojen (VVH) huomioiminen.....	25
2.2.4.	VVH-tietojen vanheneminen.....	26
2.2.5.	Vahinkohistorian käyttö suomalaisen ja ulkomaisen yhtiön välillä	26
2.2.6.	Vahinkohistorian ilmoituskäytäntö yhtiöiden välillä	26
3.	Vakuuttamisen erityistilanteet.....	27
3.1.	Rekisteröintiin liittyvät asiat.....	27
3.1.1.	Luovutuspäivämäärän korjaus ajoneuvorekisteriin	27
3.1.2.	Väärän käyttötiedon ilmoittaminen ja ns. kansalaiskantelut	28
3.2.	Liikennekäytöstäpoisto ja liikennekäyttöönotto.....	28
3.2.1.	Liikennekäytöstä poisto	28
3.2.2.	Liikennekäyttöönotto	29
3.2.3.	Liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon väliaikainen käyttö	29
3.2.4.	Ajoneuvon käyttö liikennekäytöstä poiston aikana.....	31
3.3.	Rekisteröinti.....	32
3.3.1.	Vakuutustiedon tarkistaminen rekisteröinnin yhteydessä	32
3.3.2.	Rekisteröinnin asiakashinnan periminen	33
3.3.3.	Käyttötiedon merkitseminen tavarankuljetusasioissa.....	33
3.4.	Koenumerokilpikäytäntöä	33
3.5.	Siirtolupakäytäntö	34
3.6.	Vientikilvet ja erityiskilvet	34
3.7.	Ulkomaan rekisterissä oleva ajoneuvo	34
3.7.1.	Liikennevakuutuksen myöntäminen ulkomailla rekisteröidylle ajoneuvoille	34
3.7.2.	Perävaunu.....	35
3.7.3.	Ulkomaille rekisteröidyn ajoneuvon veroton käyttö	35
3.7.4.	Valtion ajoneuvo.....	35
3.7.5.	Diplomaattikilvet (CD).....	35
3.7.6.	Vihreä kortti	35

4.	Rajaliikennevakuutus.....	36
4.1.	Rajaliikennevakuutuksesta korvattavat vahingot	37
5.	Liikennevakuutuskeskuksen vakuuttamattomuusmaksun perintä	37
5.1.	Vakuutusmaksua vastaava maksu	38
5.2.	Laiminlyöntimaksu	38
5.3.	Vakuuttamattomuusmaksun ja laiminlyöntimaksun laskeminen	38

Tässä dokumentissa mainitut erilliset liitteet:

- Ryhmäliikennevakuutuksen soveltamisohjeita
- Siirtoliikennevakuutus koekilvet ja muut erityiskilvet

1. Vakuuttamisen yleisohjeet

1.1. Ajoneuvon käsite

Liikennevakuutuslaissa (LvL 2 §) ajoneuvolla tarkoitetaan sellaista moottoriajoneuvoa, joka kulkee mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin, ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on yli 25 kilometriä tunnissa tai suurin nettopaino yli 25 kg, sekä painosta riippumatta vuokrattua sähköpotkulautaa, sekä kytkettyä tai irrallista perävaunua.

Liikennevakuutuslaissa määritelty ajoneuvo ei kuitenkaan tarkoita ajoneuvolaissa määriteltyä sähköavusteista polkupyörää (ks. kohta 1.3.1.2).

1.2. Liikennevakuutuslain mukainen liikenteen käsite

Liikennevakuutuslain tarkoittama liikenne on käsitteellisesti laajempi kuin miten liikenne yleisesti ymmärretään. Arvioitaessa sitä, käytetäänkö moottoriajoneuvoa liikenteeseen liikennevakuutuslaissa (LvL 1 §) tarkoitetulla tavalla, merkitystä ei ole moottoriajoneuvon ominaisuuksilla tai sillä, missä moottoriajoneuvoa käytetään tai onko moottoriajoneuvo paikallaan vai liikkeessä.

Moottoriajoneuvo ei ole liikennevakuutuslaissa (LvL 1 §) tarkoitetussa liikenteessä, kun:

- 1) sitä liikenneväylistä erillään olevassa paikassa käytetään olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin henkilöiden tai tavarankuljettamiseen;
- 2) se on säilytettävänä, korjattavana, huollettavana tai pestävänä liikenneväylistä erillään olevassa paikassa.

Tilanne, jossa ajoneuvoa käytetään olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin henkilön tai tavarankuljettamiseen, on esimerkiksi se, jos ajoneuvo toimii vain voimanlähteenä.

1.3. Liikennevakuuttamisvelvollisuus

Liikennevakuuttamisvelvollisuus koskee liikenteessä käytettäviä moottoriajoneuvoja (LvL 1 §). Kuitenkin tietyt moottoriajoneuvot on liikennevakuutuslaissa (LvL 8 §) rajattu liikennevakuuttamisvelvollisuuden ulkopuolelle.

Liikennevakuutusta ei tarvitse ottaa:

- 1) sellaiselle moottorityökoneelle tai traktorille, jota ei tarvitse rekisteröidä ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 km/h;
- 2) sadon tuottamiseen tai sadonkorjuuseen tarkoitetulle maatilatalouden moottorityökoneelle, jota ei tarvitse rekisteröidä;
- 3) perävaunulle, jota ei tarvitse rekisteröidä;
- 4) sellaiselle yksinomaan vammaisten käyttöön tarkoitetulle sähköpyörätuolille tai muulle vastaavalle kevytrakenteiselle ajoneuvolle, jota ei tarvitse rekisteröidä;
- 5) ajoneuvolle, jota ei tarvitse rekisteröidä eikä käytetä liikenteessä;
- 6) ajoneuvolle, jonka omistaja tai haltija on Suomen valtio;
- 7) ajoneuvolle, jonka aiheuttamasta liikennevahingosta vastaa jokin muu valtio tai sen korvauselin;
- 8) ajoneuvolle, joka on poistettu liikennekäytöstä eikä käytetä liikenteessä;
- 9) ajoneuvolle, joka on poistettu lopullisesti liikennekäytöstä.

Ajoneuvon omistajalla ja haltijalla on kuitenkin oikeus vakuuttaa yllä olevissa kohdissa 5, 6 ja 8 tarkoitettu ajoneuvo.

Liikennevakuuttamisvelvollisuuden ulkopuolelle rajattujen moottoriajoneuvojen aiheuttamista liikennevahingoista vastaa Liikennevakuutuskeskus (LVK).

1.3.1. Sähköiset liikkumisvälineet

Kevyiden moottoroitujen liikkumisvälineiden vakuuttamisesta säädettiin liikennevakuutuslain uudistuksessa vuonna 2024. Yleensä nämä ajoneuvot liikkuvat sähkömoottorilla.

Jos sähköinen liikkumisväline, jota ei tarvitse rekisteröidä, kuuluu vakuuttamisvelvollisuuden piiriin, vakuutus tulee hankkia ennen liikkeellelähtöä. Jos ajoneuvoa ei käytetä, rekisteröimättömällä ajoneuvolla ei tarvitse olla voimassa olevaa vakuutusta.

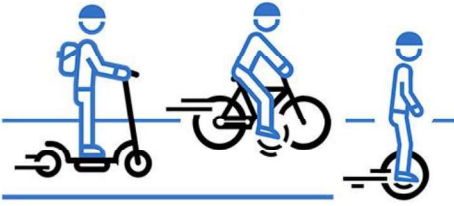
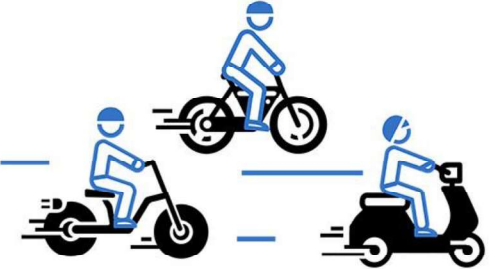
Sähköiset liikkumisvälineet, jotka on liikennevakuutettava

- Sähköiset liikkumisvälineet ja tavarankuljettimet, joiden paino on yli 25 kg TAI rakenteellinen nopeus yli 25 km/h.
- Kaikki vuokrattavat sähköpotkulaudat riippumatta painosta ja nopeudesta. Yritys vastaa liikennevakuutuksesta.

Sähköiset liikkumisvälineet, joita ei liikennevakuuteta

- Sähköiset liikkumisvälineet ja tavarankuljettimet, joiden paino on enintään 25 kg JA rakenteellinen nopeus enintään 25 km/h.
- Yksinomaan vammaisten henkilöiden käyttöön tarkoitetut kevyet liikkumisvälineet, kuten sähköpyörätuolit, kun laitteen on luovuttanut tai sen hankinnan on hyväksynyt hyvinvointialue tai muu vastaava toimija.

Liikennevakuutus ei tee liikkumisvälineestä tieliikennekelpoista. Rekisteröimättömien sähköisten liikkumisvälineiden maksiminopeus tieliikenteessä on 25 km/h.

Ei vakuutettava	Vakuutettava
• Paino max. 25 kg JA nopeus* max. 25 km tunnissa • Lisäksi sähköavusteiset polkupyörät, kun nopeus avustettuna on max. 25 km/h ja teho max. 250 W	• Paino yli 25 kg TAI nopeus* yli 25 km tunnissa + Kaikki vuokrattavat sähköpotkulaudat, yritys vastaa vakuutuksesta
	
Voit hankkia vapaaehtoisen tapaturma- ja vastuuvakuutuksen.	Hanki liikennevakuutus valitsemastasi vakuutusyhtiöstä. Vakuuttamaton ajoneuvo on KÄYTTÖKIELLOSSA.

*rakenteellinen, eli maahantuoja tai valmistajan asettama nopeus

Mitä rakenteellinen nopeus tarkoittaa?

Rakenteellinen nopeus on liikkumisvälineen valmistajan tai maahantuojan laitteelle asettama enimmäisnopeus.

- Jos sähköinen liikkumisväline viritetään kulkemaan kovempaa kuin 25 km/h, sille tulee hankkia liikennevakuutus.
- Jos rakenteellinen nopeus on enemmän kuin 25 km/h, sähköinen liikkumisväline tulee liikennevakuuttaa, vaikka sen nopeudeksi olisi jälkikäteen säädetty enintään 25 km/h.

Miten liikkumisvälineen paino määritellään?

Liikkumisvälineen nettopainolla tarkoitetaan painoa liikkumisvälineen ollessa käyttövalmiina, eli esimerkiksi akun paino lasketaan mukaan nettopainoon. Sen sijaan kuljettajan painoa, pakkausmateriaalia, erillisiä lisävarusteita tai kuormaa ei lasketa mukaan liikkumisvälineen nettopainoon.

1.3.1.1. Sähköpotkulaudat

Kuluttajien omistuksessa olevien sähköpotkulautojen vakuuttamisvelvollisuus määräytyy pääsäännön 25/25 mukaan: jos sähköpotkulaudan nopeus on yli 25 km/h tai paino on yli 25 kg, sille on otettava liikennevakuutus. Valtaosa kuluttajien omistamista sähköpotkulaudoista jää näiden raja-arvojen alapuolelle.

Sen sijaan kaikki vuokrattavat sähköpotkulaudat on liikennevakuutettava.

Vakuuttamisesta huolehtii sähköpotkulaudan omistaja eli potkulautaoperaattori.

Vuokrasähköpotkulautojen liikennevakuutuksesta korvataan kuljettajalle aiheutuneista vammoista tavanomaista liikennevakuutusta suppeammin ainoastaan sairaanhoitokustannukset. Turvan ulkopuolelle on rajattu esimerkiksi korvaukset mahdollisesta kuljettajan työkyvyttömyydestä.

Jos vuokrasähköpotkulaudalla aiheuttaa vahingon ulkopuoliselle, esimerkiksi jalankulkijalle tai saman sähköpotkulaudan kyydissä olevalle henkilölle, vahinko kuitenkin korvataan täysimääräisesti liikennevakuutuksesta.

1.3.1.2. Sähköavusteiset pyörät

Vakuutusvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät ajoneuvolaissa (AjonL 28 §) määritellyt sähköavusteiset pyörät

- jotka edellyttävät liikkuaakseen myös polkemista JA
- joissa moottorin avustus kytkeytyy pois, kun ajonopeus saavuttaa 25 km/h JA
- moottorin suurin sallittu teho on 250 W.

Mikäli jokin yllä mainituista ei toteudu, vakuuttamisvelvollisuus määräytyy kuten muissakin sähköisissä liikkumisvälineissä, eli vakuutus tulee hankkia yli 25 kg painaville tai moottorin avustamana kovempaa kuin 25 km/h kulkeville liikkumisvälineille.

1.3.1.3. Moottorilla varustetut polkupyörät

Moottorilla varustetun polkupyörän (L1e-A) suurin teho saa olla enintään 1000 W.

Moottori voi toimia ilman polkemista, mutta sen on kytkeydyttävä pois päältä, kun nopeus saavuttaa 25 km/h. Jos tällainen moottorilla varustettu polkupyörä painaa yli 25 kg, sille on otettava liikennevakuutus.

1.3.1.4. Lasten käyttöön tarkoitetut liikkumisvälineet

Liikennevakuutuslaista on vuoden 2024 uudistuksessa poistettu lasten käyttöön tarkoitettuja ajoneuvoja koskeva poikkeus vakuuttamisvelvollisuudesta.

Vakuuttamisvelvollisuus määrittyy pääsäännön 25/25 mukaisesti, eli liikennevakuutus on oltava myös kaikilla lasten käyttöön tarkoitetuilla sähköisillä liikkumisvälineillä, jotka ylittävät laissa määritetyt paino- tai nopeusrajat.

Liikkumisvälineen käytöksi lasketaan myös liikkuminen omalla pihalla, eli vakuutus tarvitaan, vaikka liikkumisvälineellä ei ajettaisi yleisillä teillä.

1.3.1.5. Yksinomaan vammaisten käyttöön tarkoitettu sähköpyörätuoli tai muu vastaava kevytrakenteinen ajoneuvo, jota ei tarvitse rekisteröidä

Liikennevakuutuslain 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan liikennevakuutusta ei tarvitse ottaa sellaiselle yksinomaan vammaisen käyttöön tarkoitettulle sähköpyörätuolille tai muulle vastaavalle kevytrakenteiselle ajoneuvolle, jota ei tarvitse rekisteröidä.

Kysymyksessä on poikkeussäännös, jota sovelletaan suppeasti. Viime kädessä

poikkeussäännökseen vetoavalla on näyttötaakka säännöksen soveltumisesta yksittäiseen ajoneuvoon.

Jos sähköpyörätuoli tai muu vastaavanlainen kevytrakenteinen ajoneuvo on hankittu ja luovutettu terveydenhuollon toimesta lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä yksinomaan vammaisen käyttöön tarkoitetuksi liikkumisen apuvälineeksi, sille ei tarvitse ottaa liikennevakuutusta.

Jos ajoneuvon hankkii tai on hankkinut omatoimisesti (esim. omalla rahalla, sosiaalitoimen myöntämällä taloudellisella avustuksella tai vakuutusyhtiön maksusitoumuksella), tulee sille lähtökohtaisesti ottaa liikennevakuutus, ellei se käyttötarkoitukseltaan ja ominaisuuksiltaan vastaa edellä mainittua.

Vakuuttamisvelvollisuudesta vapauttamiseksi seuraavien edellytysten on täytyttävä:

- 1) Ajoneuvon ominaisuudet. Ajoneuvon tulee olla sähköpyörätuoli tai ominaisuuksiltaan siihen verrattavissa oleva kevytrakenteinen ajoneuvo. Tyypillisesti sähköpyörätuoliin rinnastuvia ajoneuvoja voivat olla ns. neli- tai kolmipyöräiset sähkömopot. Esimerkiksi kaksipyöräisiä sähköajoneuvoja, itsestään tasapainottuvia ajoneuvoja tai maastomönkijöitä ei pidetä sähköpyörätuoliin verrattavina liikkumisvälineinä.
- 2) Ajoneuvon käyttötarkoitus. Ajoneuvon tulee toimia yksinomaan vammaisen henkilön liikkumisen apuvälineenä ja sen tulee olla tarkoitettu tukemaan vammaista pääsääntöisesti jalankulkuun rinnastuvassa liikkumisessa. Liikkumisrajoitteen tulee johtua vammasta. Jos liikkumisrajoite johtuu esimerkiksi ikääntymisestä, on liikkumisväline vakuutettava.

Ajoneuvon käyttötarkoitus tulee olla osoitettavissa lääkärinlausunnon avulla. Lausunto voidaan kirjoittaa esimerkiksi apuvälinesuosituksen muotoon. Lausunnossa tulee kuvata vammaisen henkilön keskeiset liikkumista haittaavat toiminnalliset rajoitteet sekä ajoneuvon käyttötarve. Ajoneuvon käytön tulee olla perusteltua vammaiselle lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä. Suositus on, että lausunnon antaisi lääkäri sellaisesta hoitolaitoksesta, johon vammaisella on ollut vakiintunut hoitosuhde, mutta jos tämä ei ole mahdollista, niin tarvittaessa muunkin lääkärin lausunto kelpaa.

Jos vammaisella on jo käytössään yksi tai useampia sähköpyörätooleja tai näihin verrattavissa olevia ajoneuvoja, tulee lausunnossa ottaa kantaa siihen, miksi uuden ajoneuvon hankinta edellisten rinnalle olisi perusteltua nimenomaan lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä. Käyttötarkoitus tulee olla perusteltavissa jokaisen ajoneuvon osalta erikseen. Vammautuneen ei tarvitse omatoimisesti toimittaa lääkärinlausuntoa mihinkään, ellei sitä erikseen pyydetä.

Ajoneuvon omistaja vastaa kuitenkin viime kädessä siitä, että liikenteessä käytettävä ajoneuvo on vakuutettu tai täyttää liikennevakuutuslain 8 §:n poikkeussäännöksen mukaiset edellytykset.

Vakuuttamisvelvollisuutta ei ole myöskään osaomistustilanteissa, joissa esim. vammaispalvelut maksavat pyörätoalista 50 % ja asiakas 50 %.

Vammaisen harrastukseen hankkima sähköpyörätooli (jalkapallopyörä, tanssipyörä, salibandypyörä ym.) ei ole vapautettu vakuuttamisvelvollisuudesta.

1.3.1.6. Kevyet automaattiset tavarankuljettimet (botit), jakelukärryt ym.

Esimerkiksi vähittäiskaupan kuljetusrobotit (ns. Alepa-botit) ovat liikennevakuutettavia pääsäännön (25/25) mukaisesti, koska niiden paino ylittää 25 kg.

Mikäli pääsäännön 25/25 rajat ylittyvät, myös sähköiset työntövaunut (esim. Postin jakelukärryt ja vastaavat) katsotaan liikennevakuutettavaksi, vaikka niitä ohjattaisi kävellen.

1.3.2. Moottorityökoneet ja traktorit (ml. päältäajettavat ruohonleikkurit)

Päältäajettavat ruohonleikkurit, erilaiset työkoneet ja traktorit katsotaan liikennevakuutuslain tarkoittamiksi moottoriajoneuvoiksi, sillä ne ylittävät moottoriajoneuvoille asetetun 25 kg painorajan. Näin ollen niille tulee lähtökohtaisesti ottaa liikennevakuutus.

Tietyt moottorityökoneet tai traktorit on liikennevakuutuslaissa (LVL 8 §) kuitenkin rajattu liikennevakuuttamisvelvollisuuden ulkopuolelle. Tällaisia ovat moottorityökoneet tai traktorit, joita ei tarvitse rekisteröidä ja joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään

15 km/h. Näiden hitaiden moottorityökoneiden osalta vakuuttamisvelvollisuus määräytyy mahdollisen rekisteröimisvelvoitteen perusteella. Rekisteröintiä ei Traficomien mukaan tarvitse tehdä ajoneuvolle, jota käytetään yksinomaan yleiseltä liikenteeltä eristetyllä alueella. Tällaisia alueita ovat Traficomien ohjeissa

- työmaa taikka tehdas-, satama- tai varastoalue
- kilpailu- tai muu vastaava alue.

Liikenteestä eristettynä alueena pidetään edellä mainittuja aidattuja alueita, vaikka aluetta ei olisi suljettu puomein eikä alueella olisi porttivahtia. Liikenteestä eristetyllä alueella ei saa liikkua ilman lupaa. Tällaisena alueena voidaan pitää muun muassa aidattua tehdasaluetta, jonka alueella liikkuminen on kielletty esimerkiksi asiaa koskevin kyltein tai varoituksin. Liikenteestä eristettynä alueena voidaan pitää myös omakotitalojen aidattuja tai muutoin selkeästi eristettyjä piha-alueita. Yksinomaan tällaisella alueella käytettäviä ajoneuvoja, kuten ruohonleikkureita, ei tarvitse rekisteröidä, vaikka alueella liikkuminen ei edellyttäisi erillistä lupaa.

Aluetta ei voida kuitenkaan katsoa liikenteestä eristetyksi, mikäli alueen yhteydessä on myymälä-, parkki- tai muuta vastaavanlaista toimintaa, minkä vuoksi alueella liikkuu ulkopuolisia henkilöitä tai ajoneuvoja ilman erikseen tarvittavaa lupaa. Vaikka ajoneuvo ei ole rekisteröintivelvollisuuden alainen, on se kuitenkin useimmiten liikennevakuutettava, koska liikennevakuuttamisvelvollisuuden sisältävä ajoneuvon liikenteeseen käytön ala on laajempi kuin rekisteröimisvelvollisuus.

Myös mm. moottoriavusteiset pumppukärret, nokkakärret, porraskiipijät ja vastaavat laitteet luetaan moottorityökoneiksi, joita ei liikennevakuuteta, ellei niitä tarvitse rekisteröidä ja rakenteellinen nopeus on enintään 15 km/h.

Kauppakeskusten, toimistorakennusten ja vastaavien tilojen siivouskoneet on vapautettu liikennevakuuttamisvelvollisuudesta, mikäli niitä käytetään yksinomaan sisätiloissa, eivätkä ne ole rakenteensa ja varusteidensa puolesta rekisteröitävissä.

Vakuuttamisvelvollisuudesta vapautettujen ajoneuvojen mahdollinen liikennevahinko tulee Liikennevakuutuskeskuksen korvattavaksi.

Lisätietoa ajoneuvojen rekisteröintivelvollisuudesta ja alueesta, jolla rekisteröintiä edellytetään, saa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomista.

1.3.3. Motocrosspyörät, trialpyörät, mikroautot, rata-ajoneuvot yms.

Motocrosspyörät, trialpyörät, mikroautot, rata-ajoneuvot ja muut vastaavanlaiset ajoneuvot on liikennevakuutettava silloinkin, kun niitä ei ole rekisteröitävä.

1.3.4. Hydrokopterit ja ilmatyynyalukset

Hydrokopterit ovat liikennevakuutettavia.

Ilmatyynyaluksia ei katsota liikennevakuutuslain mukaisiksi moottoriajoneuvoiksi niiden ominaisuuksista johtuen: ne kulkevat ilmatyynyn päällä, ei maata pitkin, eikä niitä näin ollen liikennevakuuteta.

1.3.5. Hinattava ajoneuvo ja välivaunu

Yleisperiaate hinattavan ajoneuvon liikennevakuuttamisen osalta, kun sitä hinataan välivaunulla:

- Mikäli välivaunua ei ole rekisteröity ja liikennevakuutettu, hinattavalla ajoneuvolla on oltava liikennevakuutus.
- Mikäli välivaunu on rekisteröity ja liikennevakuutettu, hinattava ajoneuvo ei tarvitse omaa vakuutusta.

Tarkemmin asiaa kuvataan erillisessä ohjeessa (liite: Hinattava ajoneuvo ja välivaunu).

1.3.6. Vialliset ja omistukseltaan epäselvät ajoneuvot

Ostettaessa ajoneuvo esim. avokaupalla tai jos ajoneuvon omistussuhteet kaupantekohetkellä ovat epäselvät, on vakuuttamisvelvollisuus uudella omistajalla/haltijalla.

Mikäli kauppa ei toteudukaan, palautetaan tilanne vakuutuksellisesti ennalleen.

Rekisteröidyn ajoneuvon osalta tämä edellyttää, että liikennerekisterin tiedot on korjattu todellista tilannetta vastaavaksi. Rekisteröimättömän ajoneuvon osalta edellytetään ostajan kirjallinen selvitys.

1.3.7. Kilpailu-, harjoitus- tai kokeilukäyttö

Liikennevakuutuslain uudistuksen myötä 2024 kaikki kilpailu- ja harjoituskäytössä olevat moottoriajoneuvot on liikennevakuutettava. Samalla laista poistettiin kohta, jonka mukaan vakuutus ei ole voimassa eristetyillä kilpailualueilla. Moottoriajoneuvokilpailuja koskeva lakiuudistus varmistaa, että kilpailun yleisöllä tai esimerkiksi maastossa kilpailureitille vahingossa eksyvillä ulkoilijoilla on onnettomuustilanteessa vakuutuksen tuoma turva.

Lakiuudistus kaventaa vakuutusturvaa kuljettajan osalta (LvL 41 a §). Kilpailuissa tai kilpailuun tähtäävässä ohjatussa tai valvotussa lajiharjoittelussa tapahtuvassa onnettomuudessa kuljettajan omia vahinkoja ei korvata liikennevakuutuksesta, eli kuljettajapaikkasuoja ei ole voimassa. Sen sijaan kartanlukija on kuljettajapaikkasuojan piirissä. Täydentävää turvaa tuovat vapaaehtoiset tai kilpailulisenssien edellyttämät vakuutukset, jotka kattavat kuljettajan omat henkilövahingot. Näiden vakuutusten tarjoaman turvan laajuus kannattaa tarkistaa ennen vakuutuksen ottamista.

Kuljettajapaikkasuoja on kuitenkin voimassa kaikissa niissä kilpailuissa tai reiteillä, jossa on noudatettava tieliikennesääntöjä. Esimerkiksi siirtymätaipaleilla tai autosuunnistuksessa myös kuljettajan vahingot korvataan.

Kilpailulla tarkoitetaan etukäteen järjestettyä tyypillisesti maksullista ja kilpailulisenssiä tai muuta vastaavaa vakuutusta vaativaa tapahtumaa, jossa kilpailu tapahtuu organisoidusti ja sovittujen kansainvälisten tai kansallisten kilpailusääntöjen mukaan. Tapahtumalla tulee myös olla yksilöitävissä oleva järjestäjä, kuten esimerkiksi rekisteröity yhdistys. Tapahtuman ei kuitenkaan tarvitse olla julkinen tilaisuus täyttääkseen pykälässä tarkoitetun kilpailun tunnusmerkistön. Myös kilpailuun välittömästi liittyvässä harjoittelussa aiheutuvat vahingot rinnastetaan kilpailutoiminnassa aiheutuneiksi. Lajiharjoittelulla tarkoitetaan ohjattua tai valvottua harjoitteluohjelman mukaista harjoittelua, joka tähtää kilpailuihin.

Esimerkiksi sarjacrossit ja seuramestaruuskilpailut voidaan tulkita liikennevakuutuslaissa (41 a §) tarkoitetuiksi tapahtumiksi, mikäli tapahtumat ovat etukäteen sovittuja, etenkin

jos ne ilmoitetaan moottoriliitolle. Kilpailulaji ei vaikuta vakuuttamisvelvollisuuteen, esim. kiihdytysautot ovat myös liikennevakuutettavia.

Kilpailuun liittyväksi harjoitteluksi ei lasketa esimerkiksi kilparadalla tapahtuvaa harrasteajoa, muuta kuin kilpailuun tähtäävää harjoittelutoimintaa tai ajokoulutusta, kuten liikenneturvallisuuteen liittyviä harjoituksia. Samoin kilpailuiksi ei lasketa esimerkiksi kaveriporukan järjestämiä ajokilpailuita tai muita vastaavia. Tällaisissa tilanteissa kuljettajapaikkasuoja on voimassa.

1.4. Ajoneuvon käyttö ja rekisteröintivelvollisuus

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävää hinattavaa laitetta tai ajoneuvoa, jota ei ole asianmukaisesti ensirekisteröity, muutosrekisteröity ja katsastettu, ei saa käyttää liikenteessä (käyttökielto). Käyttökielto koskee myös ajoneuvoa, joka on poistettu liikennekäytöstä.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon omistaja on velvollinen ilmoittamaan ajoneuvon ensirekisteröintiin tarvittavat tiedot ja rekisteritietojen muutokset sekä ajoneuvon liikennekäytöstä poistamista, liikennekäyttöön ottamista ja lopullista poistoa koskevat tiedot rekisteriin (AjonL 83 §).

Rekisteröintivelvollisuus ja ilmoitusvelvollisuus eivät koske:

- 1) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa;
- 2) sadon tuottamiseen, sadonkorjuuseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökonetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria tai vastaavaa moottorityökonetta;
- 3) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi L-luokan ajoneuvoon, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;
- 4) hinattavaa laitetta lukuun ottamatta autoon kytkettävää hinattavaa laitetta;
- 5) rekeä;
- 6) L1e-A-luokan moottorilla varustettua polkupyörää;
- 7) kevyttä sähköajoneuvoa.

Säännöksiä ei sovelleta sellaiseen ajoneuvoon, jota käytetään yksinomaan yleisellä liikenteeltä eristetyllä alueella Traficomien ohjeen mukaan (ks. kohta 1.2.2.).

1.5. Vakuutuksenottaja ja vakuutusmaksun periminen

1.5.1. Ajoneuvon haltijan/omistajan/vakuutuksenottajan asema ja vakuutusmaksun perintätoimenpiteiden kohdistaminen

Liikennevakuuttamisvelvollisuus koskee sekä ajoneuvon omistajaa että pysyvää haltijaa. Vakuutussopimuksen voi tehdä vain omistaja tai haltija, ei muu taho. Vakuutusmaksun maksamisvelvollisuus on vain vakuutuksenottajalla. Vakuutusmaksun perintätoimet voi kohdistaa vain vakuutuksenottajaan.

Vakuutussopimuksen irtisanomisen voi allekirjoittaa vain vakuutuksenottaja tai hänen valtuuttamansa henkilö.

Alaikäinen voi toimia vakuutuksenottajana sellaisissa ajoneuvoissa, joihin hänellä on ajo-oikeus, tällöin ajoneuvoa rekisteröitäessä ei edellytetä täysi-ikäistä haltijaa.

Liikennevakuuttamisprosessissa voi olla vakuutusyhtiökohtaisia eroja, vakuutusyhtiö voi edellyttää huoltajien suostumusta vakuutussopimuksen tekemiseen alaikäisen nimissä.

1.5.2. Etukäteismaksu

Vakuutussopimuslain mukaan yksittäistapauksissa liikennevakuutuksen ensimmäistä vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu voidaan vaatia etukäteismaksuna vakuutusyhtiön vakuutusehtojen perusteella. Vakuutuksenantajan tulee kirjata vakuutusmaksulaskuun, että yhtiön vastuu alkaa vasta kun lasku on maksettu. (VsL 11 §)

Etukäteismaksu ennen vakuutuksen voimaan saattamista peritään seuraavasti:

- Tehdään liikennevakuutus ja annetaan maksutiedot.
- Lähetetään VATI-tieto vasta, kun on todettu, että maksu on maksettu. (VATI = Vakuutustietovarasto).
- Jos maksua ei ole annetun maksuajan sisällä suoritettu, vakuutus ei tule voimaan.

Lain mukaan etukäteismaksuehtoisten vakuutusten laskuissa on oltava teksti etukäteismaksusta voimaantulon edellytyksenä.

Jos ajoneuvolle tehdään liikennevakuutuksen teon yhteydessä liikennekäytöstä poisto, peritään ensin vakuutusmaksu ja hyvitetään tarvittaessa maksua ehtojen mukaisesti myöhemmin.

Etukäteismaksussa huomioidaan vakuutus- ja vahinkohistoriasäännöt (VVH) normaalisti, ja VVH tulee huomioida etukäteismaksun hinnoittelussa. Sen sijaan mahdollista liikennekäytöstä poistoa ei tarvitse tehdä ennen etukäteismaksun suorittamista.

1.5.3. Viritetyn ajoneuvon vakuutusmaksu

Mikäli ajoneuvoa viritetään, säädetään sen nopeutta tai muutoin muutetaan ajoneuvon ominaisuuksia siten, että sen nopeus ylittää suurimman sallitun rakenteellisen nopeuden tai paino nettopainon, vakuuttamisvelvollisuutta voidaan arvioida ajoneuvon todellisten ominaisuuksien perusteella.

Vakuutusyhtiö voi liikennevakuutuslain 15 §:n mukaisesti periä viritetystä ajoneuvosta korkeampaa vakuutusmaksua takautuvasti, jos vakuutuksenottaja on tahallaan tai huolimattomuuttaan, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt vakuutusopimuksensa 26 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa ilmoittaa vakuutusyhtiölle vaaran lisääntymisestä, ja vakuutusyhtiö olisi oikean tiedon saatuaan antanut vakuutuksen korkeampaa maksua vastaan.

Korotettua vakuutusmaksua voidaan periä takautuvasti vaaran lisääntymisen ajalta siitä alkaen, kun vakuutusyhtiö on saanut oikean tiedon riskistä, ei kuitenkaan pidemmältä ajalta kuin kuluvalta vuodelta ja viideltä viimeksi kuluneelta kalenterivuodelta. Korotettua maksua peritään takautuvasti kolmelta kuukaudelta, ellei vaaran lisääntymisen kestosta muuta näytetä, tai enintään vakuutuksenottajan omistus-/hallinta-ajalta, jos tämä on lyhyempi kuin kolme kuukautta.

Korotettua maksua peritään, kunnes ajoneuvo on muutokatsastettu.

1.5.4. Bulvaanitilanteet

Vakuutusyhtiö voi irtisanoa vakuutuksen 14 vuorokauden kuluessa siitä, kun se on saanut Traficomilta ilmoituksen rekisteritietojen korjaamisesta. Traficom päättää rekisteritietojen korjaamisesta joko asiakkaan aloitteesta tai vakuutusyhtiön Traficomille tekemän selvityksen perusteella.

Mikäli asiakas ilmoittaa vakuutusyhtiölle, ettei ole todellisuudessa ajoneuvon oikea vakuutuksenottaja, eikä hänellä ole ajoneuvon kanssa mitään tekemistä, ohjataan asiakasta tekemään ilmoitus Traficomille (kirjaamo@Traficom.fi).

Mikäli asiakas ei halua tehdä rekisterimuutosta, voi muutospyyntönsä Traficomille tehdä myös vakuutusyhtiö. Yhtiön pyynnön on oltava perusteltu niin, että Traficom voi aloittaa muutosprosessin saamiensa tietojen perusteella. Mikäli asiakas kiistää väärän tiedon, Traficom ei voi tehdä muutosta. Mikäli asiakas pysyy passiivisena, eli ei vastaa Traficomien kuulemispyyntöön, muutos voidaan tehdä.

Traficom korjaa rekisteritiedoksi "ei-vakuutusta" ja merkitsee samalla rekisteriin huomautuksen eli ns. Vire-tiedon, jolla rajoitetaan tiettyjen rekisteröintitoimenpiteiden tekemistä. Kun vakuutusyhtiö saa Traficomilta ilmoituksen korjatuista rekisteritiedoista, yhtiö voi irtisanoa vakuutuksen. Samassa yhteydessä yhtiön tulee korvata Traficomien tekemä Vire-tieto uudella Vire-tiedolla, josta ilmenee vakuutuksen päättymispäivä ja syy (irtisanominen/raukeaminen). Vire-tiedon korjaamisen osalta on oltava yhteydessä Traficomien, jotta Traficom poistaa oman merkintänsä.

Käytännössä Traficom ei ole lähtenyt selvityspyyntöjen lähetys- ja päätöksentekoprosessiin kahdentyyppisissä tilanteissa:

- Osamaksutilanteet: Ajoneuvon omistajana on rahoitusyhtiö/autoliike, vakuutusyhtiö epäilee ajoneuvolla olevan bulvaanin haltijan. Käytännössä Traficom ei voi poistaa haltijaa, jonka rahoitusyhtiö tai autoliike on heidän keskinäisen (osamaksu)sopimuksen perusteella haltijaksi lisännyt, ellei asiassa ole tapahtunut rikosta, eli haltijaksi merkitty olisi esim. identiteettivarkauden tai petoksen uhri. Koska haltijamerkintä perustuu osapuolten väliseen sopimukseen, ei kyseessä ole

rekisterimerkinnän näkökulmasta bulvaanihaltija, vaikka haltija ei käyttäisi ajoneuvoa lainkaan.

- Ei selvitystä omistaja- ja haltijatiedon virheellisyydestä: Vakuutusyhtiön tekemä bulvaani-ilmoitus ei sisällä sellaista tietoa, jonka pohjalta omistajan tai haltijan voitaisiin perustellusti epäillä olevan virheellinen.

Rikosoikeudellisen prosessin perusteella vakuutusyhtiö voi rauettaa vakuutuksen takautuvasti eli perua vakuutuksen sen alkamispäivästä lähtien. Edellytyksenä on, että Traficom on korjannut rekisteritiedon oikeuden päätöksen tai poliisitutkinnan perusteella.

Vakuutusyhtiön irtisanoessa tai rauettaessa liikennevakuutuksen tulee yhtiön tehdä asiasta ilmoitus Liikennevakuutuskeskukselle. Ilmoitus tehdään LVK:n tuottamalla lomakkeella. LVK lähettää asiakkaalle vakuuttamattomuus- sekä laiminlyöntimaksun vakuuttamattomalta ajalta.

Muutoksenhakuosoitteena irtisanomistapauksissa on hallinto-oikeus.

1.6. Vakuutusmaksun palauttaminen

1.6.1. Palautuksen pääperiaatteet

- Hyödynsaajan eli vakuutuksenantajan on pääsääntöisesti palautettava perusteetta saamansa maksut.
- Perusteettomuuden todistaminen kuuluu suorituksen palauttamista vaativalle osapuolelle (vakuutuksenottajalle), jonka on esitettävä riittävä näyttö suorituksen aiheettomuudesta.
- Vakuutusmaksua palautetaan korkeintaan vuoden ajalta – vakuutuksen edelliseen uudistukseen saakka.
- Erityistilanteissa vakuutusmaksua voidaan palauttaa kolmen vuoden ajalta.
- Ennen vakuutuksen päättämistä vakuutuksenantajan velvollisuutena on kysymyksiä selvittää vastuuseen ja vakuutusmaksuun vaikuttavat seikat.
- Vakuutuksenottajan on viivytyksettä oikaistava virheellisiksi havaitsemansa tiedot.

- Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan on ilmoitettava vahingon vaaraa lisäävät muutokset (VsL, 4 luku 26 §).
- Edun palauttamiseen sovelletaan 10 vuoden vanhentumisaikaa.

1.6.2. Palauttamisen erityistilanteita

1.6.2.1. Tuntemattomalle luovuttaminen

- Traficom hyväksyy taannehtivan ilmoituksen vaikka 10 vuoden päähän.
- Asiasta edellytetään luotettavaa selvitystä.
- Vakuutuksen päättymispäiväksi ja ajoneuvon luovutuspäiväksi merkitään se päivä, jolloin ilmoitus on tehty Traficomille.

1.6.2.2. Ulkomaille poistot

- Traficom hyväksyy taannehtivan ilmoituksen vaikka 10 vuoden päähän, vaikka väliajalla olisi tehty esim. katsastuksia Suomessa.
- Vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta noudattaa taannehtivaa päivää vakuutuksen päättämisessä, jos tieto on ristiriitainen tai yhtiöllä on luotettavaa muuta tietoa.

1.6.2.3. Luovutusilmoitus ylipäänsä

- Vakuutusyhtiöllä ei velvollisuutta noudattaa taannehtivaa päivää vakuutuksen päättämisessä, jos tieto on ristiriitainen tai yhtiöllä on luotettavaa muuta tietoa

Vakuutusmaksua palautetaan korkeintaan 3 kalenterivuoden ajalta, vrt. laki velan vanhentumisesta (laki velan vanhentumisesta 4 §).

1.6.3. Perusteet vakuutusmaksun takaisinmaksulle

- Asiakkaan on esitettävä olennaiset perusteet palautuksen oikeellisuudesta.
- Takaisinmaksuvaatimus on esitettävä kohtuullisessa ajassa.
- Jos asiakas on kuitenkin ollut hyvässä uskossa, mutta ei ole reagoinut aikaisemmin, on perusteettomasti peritty vakuutusmaksu palautettava koko ajalta.

1.6.3.1. Osapalautus mahdollinen

- Mikäli asiakkaan olisi pitänyt huomata vakuutuskirjan tieto virheelliseksi, katsotaan hänellä olevan kohtuullinen toiminta-aika asian korjaamiseksi ja ilmoittamiseksi vakuutusyhtiölle.
- Vakuutusmaksu palautetaan todetun virheen osalta pääsääntöisesti kokonaisuudessaan. Jos erehdys on johtunut asiakkaasta ja asiantila on jatkunut vuosikausia, voidaan osapalautus harkita tapauskohtaisesti, jolloin palautetaan maksua esimerkiksi viimeisen vuoden ajalta.

1.6.3.2. Takavarikoidut ajoneuvot

Vakuutusmaksun perintä tulee keskeyttää takavarikon ajaksi, jos ajoneuvo on otettu viranomaisen haltuun. Haltuunotto tulee osoittaa takavarikkopöytäkirjan, tuomioistuimen päätöksen tai muun asiakirjan perusteella, mistä käy ilmi, että ajoneuvo on otettu viranomaisen haltuun.

Mikäli ajoneuvo on jätetty asiakkaan haltuun, ei vakuutusmaksun perintää tule keskeyttää pelkän takavarikon takia.

Mikäli ajoneuvo palautetaan asiakkaalle, aloitetaan vakuutusmaksun perintä muutoskieltopäivityksen poistopäivästä.

1.7. Vakuutuksen voimassaolo: yhtiön vastuun alkaminen ja päättymisen

1.7.1. Liikennevakuutuksen tekeminen taannehtivasti tietyissä tilanteissa

Samaa elinkeinotoimintaa yritysmuodon muutoksen, fuusion tai diffuusion kautta jatkavalle yritykselle liikennevakuutuksen alkamispäiväksi kirjoitetaan kaupparekisteriin merkitty muutospäivä.

1.7.2. Vastuu omistajan vaihduttua ja liikennevakuutuksen päättäminen luovutusilmoituksen perusteella

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa vakuutuskirjaan merkittynä alkamispäivänä, aikaisintaan vakuutuksen tekemishetkestä alkaen.

Jos aikaisempi vakuutusyhtiö on joutunut uuden vakuutuksen voimaantulon jälkeen tapahtuneen vahingon takia suorittamaan korvausta, on se oikeutettu perimään suorittamansa korvausmäärän uudelta yhtiöltä.

Luovutustodistuksen käyttämistä suositetaan omistajanvaihdistapauksissa myyjän oikeuksien turvaamiseksi. Myös luovutusilmoituksen tekemistä Traficomien järjestelmään suositellaan.

Luovutusilmoitusta ei voi tehdä, mikäli ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja on omistajan ominaisuudessa tehnyt ajoneuvolle liikennekäytöstä poiston luovutusilmoituksen luovutuspäivää myöhäisemmällä päivällä. Tällaisessa tilanteessa myyjän ja ostajan tulee yhdessä pyytää rekisterimerkinnän korjausta (liikennekäytöstä poiston perumista) Traficomien rekisteröinnin neuvonnasta. Näitä korjauksia ei tehdä vakuutusyhtiössä.

Luovutusilmoituksessa tulee olla ajoneuvon yksilöintitietojen lisäksi myös ostajan nimi, henkilötunnus ja osoite, luovutuspäivä sekä myyjän allekirjoitus.

Jos rekisterissä on luovutuskirjasta/-todistuksesta poikkeava tai puutteellinen tieto esimerkiksi myyjän tekemän luovutusilmoituksen perusteella, ajoneuvon ostajan on korjattava tai täydennettävä virheellinen tieto Traficomien kautta.

Vakuutusyhtiön järjestelmässä tehtävän rekisteröinnin (ns. Vares-rekisteröinnin) yhteydessä luovutusilmoituksen tekeminen on hyvin suositeltavaa. Ilmoitus tehdään sähköisesti vakuutusyhtiöiden Vares-käyttöliittymässä (tai käyttäen Traficomien oma-asiointipalvelua.).

Luovutusilmoituksen tekijän on pystyttävä todistamaan omistusoikeuden siirtyminen luovutusilmoituksen mukaisesti esimerkiksi maksukuitilla tai molempien osapuolten allekirjoittamalla luovutustodistuksella. KHO:2016:113

Myös Traficomien säännökset on otettava huomioon. Mm. luovutus tuntemattomalle on mahdollista tehdä Traficomille.

1.7.3. Liikennevakuutuksen voimassaolo uuden omistajan hyväksi

Jos vakuutus päättyy vakuutetun ajoneuvon siirtyessä oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen, tai jos haltija on yksin vakuutuksenottajana ajoneuvon hallinnan vaihduttua tai palaututtua omistajalle, korvataan päättyneestä vakuutuksesta myös ne vahingot, jotka ovat sattuneet seitsemän päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä taikka ajoneuvon hallinnan vaihtumisesta tai palautumisesta omistajalle, jollei ajoneuvon seuraava omistaja tai haltija ole ottanut vakuutusta mainitun ajan kuluessa.

Tämä koskee myös ajoneuvoja, jotka ovat liikennekäytöstä poistettuja.

Tämä koskee myös Valtiokonttoria silloin kun kysymys on valtion ajoneuvon omistusoikeuden siirtymisestä tai hallinnan vaihtumisesta. (LvL 18 §)

1.7.4. Vastuun voimassapitäminen

Vakuutus lakkaa ilman irtisanomista, kun vakuutettu ajoneuvo siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle tai konkurssipesälle.

LVK:n vakuuttamattomuusmaksun perinnän välttämiseksi vastuu pidetään voimassa, kun ajoneuvo siirtyy:

- vainajalta kuolinpesälle
- yksityishenkilöltä hänen toiminimelleen tai päinvastoin
- samaa elinkeinotoimintaa yritysmuodon muutoksen, fuusion tai diffuusion kautta jatkavalle yritykselle

ellei edellisen omistajan nimissä ollutta vakuutusta ole oma-aloitteisesti päätetty.

Liikennevakuutustuote ei välttämättä pysy samana, vaikka vastuu jatkuu katkeamattomana.

Tapaukset tulevat yleensä ilmi Liikennevakuutuskeskuksen perinnän tarkistusten yhteydessä, jolloin Traficomin muutosilmoituksiin perustuvat vakuutusten päättämiset on

jo tehty automaattisesti. Vakuutukset tulee saattaa uudelleen voimaan ja korjata vakuutusmaksut ohjeiden mukaisesti.

1.8. Määräaikalain ja hallintolain soveltaminen

Liikennevakuutuslain mukaiseen vakuutusyhtiön vastuun alkamiseen ja päättymiseen ajoneuvon omistus- tai hallintaoikeuden siirtotilanteissa sovelletaan määräaikalakia. Näin ollen edellisen yhtiön myöntämän liikennevakuutuksen seitsemän päivän mukainen vastuu jatkuu seuraavaan arkipäivään saakka viikonlopun tai juhlapäivän sattuessa.

Määräaikalain mukaan määräpäivän tai -ajan viimeisen päivän ollessa pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun - tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi tehtävän suorittaa seuraavana arkipäivänä.

Liikennevakuutustoiminnassa sovelletaan hallintolakia.

1.9. Vakuutusmaksuvero

Laki eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta 1 §:

Vakuutussopimuksen nojalla kannettavasta vakuutusmaksusta on, milloin on vakuutettu Suomessa oleva omaisuus taikka täällä harjoitettuun toimintaan liittyvä tai täällä oleva muu etuus, suoritettava valtiolle veroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Verosta vapaa on vakuutusmaksu, joka perustuu yksinomaan henkilö-, luotto- tai jälleenvakuutussopimukseen tai potilasvakuutuslain ([948/2019](#)) mukaiseen vakuutussopimukseen taikka maasta vietävän, maahan tuotavan tai maan kautta kuljetettavan tavarankuljetusvakuutussopimukseen tai ulkomaanliikenteeseen pääasiallisesti käytettävän meri- tai ilma-aluksen tai muun liikkuvan kuljetuskaluston vakuutussopimukseen. ([3.3.2023/313](#))

1.10. Velkajärjestelyt

Ajoneuvojen määräaikaikatsastusta koskevan lainsäädännön (AjonL 153 §) mukaan katsastusta ei keskeytetä, vaikka liikennevakuutusmaksut ovat maksamatta, jos tuomioistuin on päättänyt aloittaa suorittamatta jättäjää koskevan saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn.

Katsastuksessa on esitettävä sekä vakuutusyhtiön todistus saneerausmenettelyn alaisista vakuutusmaksuista että verohallinnon päätös.

1.11. Irtisanominen

1.11.1. Rekisteröidyn ajoneuvon yhtiönvaihdos

Ehtojen mukainen liikennevakuutuksen irtisanominen:

- Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa liikennevakuutus päättymään vakuutuskauden aikana.
- Irtisanominen on tehtävä ottamalla uusi vakuutus lv-lainsäädännön mukaisesti.

Vakuutusyhtiön vaihtotilanteessa vakuutuksenottaja tekee vakuutuksen uuteen yhtiöön, joka lähettää tiedon uudesta vakuutuksesta ajoneuvorekisteriin. Vakuutus voidaan päättää joko Traficomien päättymisilmoituksella tai VVH-järjestelmällä saadun tiedon perusteella.

1.11.2. Rekisteröidyn, liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennevakuutuksen irtisanominen

Liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennevakuutuksen voi irtisanoa kokonaan. Irtisanominen tehdään vakuutusyhtiölle, joka tekee siitä ilmoituksen ajoneuvorekisteriin.

1.11.3. Rekisteröimättömän ajoneuvon vakuutuksen irtisanominen

Rekisteröimättömän ajoneuvon liikennevakuutus päätetään vakuutuksenottajan kirjallisen ilmoituksen perusteella, jos ajoneuvoa ei käytetä liikennevakuutuslain mukaisessa liikenteessä, se on myyty tai tuhoutunut.

2. Sovellusohjeet

2.1. Bonusjärjestelmä lainsäädännössä

Vakuutusyhtiöllä on oltava vakuutusmaksujen laskuperusteet (maksuperusteet), joista ilmenee, miten vakuutusmaksut määrätään. Maksuperusteita on sovellettava yhdenmukaisesti kaikkiin vakuutuksenottajiin.

Maksuperusteet on laadittava siten, että vakuutusmaksut ovat kohtuullisessa suhteessa vakuutuksista aiheutuvien, odotettavissa olevien kustannusten pääoma-arvoon. Vakuutusmaksun määrittämisessä on otettava huomioon vahinkoa kärsineiden ja vakuutettujen etujen turvaavuus ja liikennevahinkoriski.

Maksuperusteissa on määriteltävä henkilö-, paketti-, matkailu-, kuorma- tai linja-autoa tai moottoripyörää koskevan vakuutuksen osalta vahinkohistoriatietojen vaikutus ajoneuvon tai laadultaan ja käytöltään samanlaisen ajoneuvon vakuutusmaksuun. Vahinkohistorian vaikutus voidaan kuitenkin erityisestä syystä jättää huomioimatta. Maksuperusteissa voidaan lisäksi määritellä, että vakuutuksenottajan muidenkin ajoneuvojen vahinkohistoriatiedot vaikuttavat ajoneuvon vakuutusmaksuun, tai että yhden ajoneuvon vahinkohistoriatietojen perusteella hinnoitellaan useampi ajoneuvo.

2.2. Bonusjärjestelmän soveltaminen

2.2.1. Yksityishenkilöt (henkilötunnus)

Yksityishenkilöiden vakuutuksiin sovelletaan yllä mainittuja maksuperusteita, maksutaulustoa sekä bonusluokkataulukkoa tai vastaavaa säännöstöä.

2.2.2. Yritykset ja yhteisöt (y-tunnus)

Yllä mainittua ei tarvitse soveltaa vakuutuksiin, joissa vakuutuksenottajalla on yritys- ja yhteisötietolaissa tarkoitettu yritys- ja yhteisötunnus.

Yhtiön on tarvittaessa osoitettava Finanssivalvonnalle vakuutusmaksun ja riskin vastaavuus sekä vahinkohistorian vaikutus maksuun.

2.2.3. Vakuutus- ja vahinkohistoriatietojen (VVH) huomioiminen

Liikennevakuutuslain mukaan voidaan yhden VVH:n siirtämisen lisäksi tai sijaan vakuutusta hinnoitellessa huomioida yksi tai useampi VVH.

VVH-tietoja huomioitaessa vakuutusyhtiöillä on vapaus alla lueteltujen periaatteiden puitteissa itse määritellä kuinka huomioitavat tiedot vaikuttavat vakuutuksen hinnoitteluun:

- Kohtuullisuusperiaate: vakuutusmaksujen on oltava kohtuullisessa suhteessa vakuutuksista aiheutuvien, odotettavissa olevien kustannusten pääoma-arvoon.
- Turvaavuusperiaate: vakuutusmaksun määrittämisessä on otettava huomioon vahinkoa kärsineiden ja vakuutettujen etujen turvaavuus.
- Yhdenmukaisuusperiaate: vakuutusyhtiön on kohdeltava samalla tavalla vakuutuksenottajia, jotka ovat riskitason kannalta samassa tilanteessa tariffitekkijöiden kautta arvioituna.
- Riskivastaavuusperiaate: vakuutuksenottaja, jolla on isompi riski, maksaa enemmän kuin se vakuutuksenottaja, jonka riski tariffitekkijöiden kautta arvioituna on pienempi. Riskivastaavuuteen sisältyy myös vakuutuksesta aiheutuvien myynti- ja hoitokulujen huomioiminen kohtuullisessa määrin.

2.2.4. VVH-tietojen vanheneminen

Laki edellyttää, että VVH-tiedot on säilytettävä vähintään viiden kalenterivuoden ajan vakuutuksen päättymisvuoden jälkeen. Laki ei rajoita tätä vanhempien VVH-tietojen säilyttämistä ja käyttämistä, käytäntönsäätöissä tarkennetaan tietojen säilyttämisaikoja koskevia käytäntöjä.

2.2.5. Vahinkohistorian käyttö suomalaisen ja ulkomaisen yhtiön välillä

Vakuutuksenottajan muuttaessa ulkomaille, voi tämä tulostaa ulkomaista vakuutusyhtiötä varten todistuksen vakuutus- ja vahinkohistoriastaan LVK:n palvelusta.

Ulkomaisen vakuutusyhtiön antaman todistuksen perusteella VVH-järjestelmään sijoitettavan vakuutuksen osalta menettely ohjeistetaan VVH-järjestelmän käytön ohjeistuksessa (liite: VVH-järjestelmän käytön ohjeistus).

2.2.6. Vahinkohistorian ilmoituskäytäntö yhtiöiden välillä

Vahinkohistorian ilmoituskäytäntö on ohjeistettu VVH-järjestelmän käytön ohjeistuksessa.

3. Vakuuttamisen erityistilanteet

3.1. Rekisteröintiin liittyvät asiat

3.1.1. Luovutuspäivämäärän korjaus ajoneuvorekisteriin

Luovutuspäivämäärän korjaamiseksi ajoneuvorekisteriin Traficomissa tarvitaan

- myyjän ja ostajan yhteinen korjauspyyntö
- molempien yhteinen selvitys virheen syntymisestä liitteineen.

Mikäli myyjä on tehnyt Vares-mallin mukaisen luovutusilmoituksen, voi myyjä korjata tiedon yksipuolisesti, ellei ilmoituksen jälkeen ole tehty muita rekisteri-ilmoituksia.

Katsastustoimipaikoilla tai vakuutusyhtiössä voidaan tehdä viimeisimmän omalla toimipaikalla/oman yhtiön Vares-käyttöliittymällä tehdyn rekisteröintitapahtuman luovutuspäivän korjaus, jos kyseessä on rekisteröijän virhe.

Korjauksissa on huomioitava Traficomien REKI- ja vakuutusyhtiöiden Vares-rekisteröintien korjaamisen toisistaan poikkeavat menettelyt. Vares-rekisteröintejä saa korjata vain vakuutusedustajarekisteröijä (=vakuutusyhtiön rekisteröijä) tai vakuutusyhtiön käyttäjätuki, jotta korjauksessa huomioidaan samalla vaikutus vakuutustietoihin.

Rekisteröintitapahtuman korjaamisen tai perumisen edellytyksenä on aina rekisteröijän virhe, eli rekisteröinti on tallennettu virheellisesti toisin kuin rekisteri-ilmoituksen tekijä on ilmoittanut. Korjaukset tehdään katsastustoimipaikassa tai vakuutusyhtiössä.

Rekisteri-ilmoituksen sisältö on aina käytävä huolellisesti läpi asiakkaan kanssa, ja asiakkaan on allekirjoitettava rekisteri-ilmoitus ennen sen tallentamisesta.

Kun rekisteröinti on tehty ilmoitusosalla tai ilmoituslomakkeella, on kyseessä rekisteröijän virhe vain, jos rekisteröinti on tallennettu toisin kuin asiakas on asiakirjaan merkinnyt. Rekisteröintiä ei saa koskaan perua tai korjata vain asiakkaan pyynnön vuoksi, jos esimerkiksi

- asiakas on unohtanut ilmoittaa toisen omistajan

- asiakas on itse ilmoittanut väärän luovutuspäivän
- toisen osapuolen rekisteriin ilmoittama luovutuspäivämäärä on asiakkaan mielestä väärä tai
- asiakas muuttaakin mielensä, ettei haluakaan ottaa ajoneuvoa liikennekäyttöön.

3.1.2. Väärän käyttötiedon ilmoittaminen ja ns. kansalaiskantelut

Liikennevakuutuskeskukselle ja vakuutusyhtiöihin on tullut ilmoituksia yksityiskäyttöön rekisteröidyistä ajoneuvoista, joita kuitenkin käytetään taksiliikenteessä. Näiden ilmoitusten käsittely kuuluu Traficomille.

Traficom ryhtyy toimenpiteisiin valvontaa suorittavien viranomaisten (Poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos) ilmoitusten perusteella, jolloin viranomaisen toimesta on varmistettu siitä, että ajoneuvoa on käytetty luvanvaraisessa liikenteessä.

Yksittäisiin virastoon tuleviin kansalaisten tai vakuutusyhtiöiden yhteydenottoihin Traficom vastaa esimerkiksi seuraavanlaisesti:

"Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on liikenteen palveluista annetun lain (liikennepalvelulaki) 178 §:n mukaan yleinen valvontaviranomainen, jonka tehtävänä on valvoa liikennepalvelulain sekä sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista. Toimivaltamme ei siten ulotu esimerkiksi tieverkolla tapahtuvaan liikenteen valvontaan. Toimivalta liikenteen valvonnassa on Poliisilla, Tullilla ja Rajavartiolaitoksella."

Traficom ei toivo kansalaisten yhteydenottojen välittämistä heille, sillä ensisijaisesti yhteydenottajat tulee ohjata ottamaan yhteyttä yllä mainittuihin toimivaltaisiin viranomaisiin.

3.2. Liikennekäytöstäpoisto ja liikennekäyttöönotto

3.2.1. Liikennekäytöstä poisto

Ajoneuvon omistaja tai haltija voi tehdä liikennekäytöstä poiston ajoneuvorekisteriin joko katsastustoimipaikalla, vakuutusyhtiön konttorissa tai - sähköisessä palvelussa tai

Traficommin sähköisissä palveluissa. Ajoneuvo merkitään liikennekäytöstä poistetuksi aikaisintaan ilmoituksen tekopäivästä lukien.

Liikennekäytöstä poiston voi tehdä kaikille ajoneuvoluokille rekisterikilpiä palauttamatta. Kilpien palauttaminen ei itsessään vaikuta liikennevakuutuksen voimassaoloon. Asiakas voi irtisanoa liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennevakuutuksen kirjallisella ilmoituksella vakuutusyhtiölle.

Ajoneuvojen liikennekäytöstä poisto ilmoitetaan suoraan ajoneuvorekisteriin, josta tieto välittyy vakuutusyhtiöön.

Liikennekäytöstä poistetulle ajoneuvolle annetaan hyvitystä vakuutusmaksusta poiston ajalta yhtiökohtaisten ehtojen mukaan.

3.2.2. Liikennekäyttöönotto

Ajoneuvon omistaja tai haltija tekee käyttöönottoilmoituksen ennen ajoneuvon käyttöönottoa. Ilmoitusta ei voida tehdä etukäteen eikä myöskään taannehtivasti.

Vakuutusyhtiö voi tehdä liikennekäyttöön oton vain ajoneuvolle, jonka rekisterikilpiä ei ole palautettu viranomaisille poiston yhteydessä.

3.2.3. Liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon väliaikainen käyttö

Liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo on käyttökiellossa. Ajoneuvoa, jossa on kilvet kiinni, voidaan kuitenkin käyttää sen vuorokauden loppuun, jolloin liikennekäytöstä poisto on tehty.

Auto voidaan myös siirtää etukäteen varattuun katsastukseen ja sieltä korjaukseen tai säilytykseen omilla rekisterikilvillä. Liikennevakuutus on tuolloin voimassa.

Liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennevakuutuksen voi irtisanoa ilmoituksella vakuutusyhtiöön. Mikäli liikennevakuutus on irtisanottu, ei ajoneuvoa voi siirtää katsastukseen ilman siirtolupaa ja siihen liitettävää vakuutusta, vaikka siinä olisi kilvet kiinni. Mikäli liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon omistaja on vaihtunut, voi liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon siirtää katsastukseen, kun siinä on kilvet paikallaan ja asiakas on ottanut siihen (uuden) liikennevakuutuksen, vaikka tieto vakuutuksesta

päivittykin ajoneuvorekisteriin vasta liikennekäyttöönoton myötä. Asiakkaalla tulee kuitenkin olla mukanaan todistus vakuutuksen voimassaolosta, esim. vakuutuskirja.

Jos liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa käytetään liikenteessä, käytöstä seuraa veroseuraamukset ja korotettu vakuutusmaksu (ks. seuraava kohta). Poliisi voi sakottaa sekä estää ajoneuvon käytön poistamalla kilvet ja rekisteröintitodistuksen.

Tarkempaa tietoa ja lisäohjeita löytyy Traficomien verkkosivuilta www.traficom.fi kohdasta tieliikenne.

Liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon tilapäistä käyttöä varten otettuun siirtolupa ei käytetä ajoneuvon "passiivista" liikennevakuutusta, vaan sille on otettava LVK:n siirtoliikennevakuutus. Siirtolupa voidaan käyttää ajoneuvon liikennevakuutusta, mikäli ajoneuvolle tehdään ensin liikennekäyttöönotto.

Kuitenkin Traficomien ohjeen mukaan, jos siirtolupa myönnetään kilpailukäyttöön, siirtoluvassa voidaan poikkeuksellisesti käyttää jatkuvaa liikennevakuutusta, vaikka ajoneuvo on liikennekäytöstäpoistettu. Vakuutusyhtiö saa tiedon siirtoluvan myöntämisestä ja siihen liitetystä liikennevakuutuksesta päivittäin ajettavassa Vakuutusmuutostapahtumat-eräajoaineistossa.

Liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon hinaaminen edellyttää liikennevakuutusta sekä hinattavalle että hinaavalle ajoneuvolle. Käytännössä hinattavalle ajoneuvolle otetaan liikennevakuutukseksi siirtoliikennevakuutus tai hinattava ajoneuvo otetaan liikennekäyttöön hinauksen ajaksi.

Mikäli vakuutusyhtiö saa tiedon liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon käyttämisestä liikenteessä muualta kuin Liikennevakuutuskeskukselta tai Traficomilta, tulee yhtiön ilmoittaa siitä LVK:lle. Ilmoitus tehdään osoitteeseen yhtiot@vakuutuskeskus.fi.

3.2.4. Ajoneuvon käyttö liikennekäytöstä poiston aikana

Jos vakuutettua ajoneuvoa on käytetty liikenteessä sinä aikana, jona se on ollut ilmoitettuna rekisteriin liikennekäytöstä poistetuksi, vakuutuksenottajan on suoritettava vakuutusyhtiölle vakuutusehdoissa määritelty enintään kolminkertainen vakuutusmaksu.

Vakuutusmaksun korotus tulee määrätä liikennekäytöstä poiston alkamispäivän ja liikenteeseen käytön väliseltä ajalta, jollei erityisen painavasta syystä muuta johdu. Tällainen syy voi olla esimerkiksi se, että liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo on anastettu ja sitä on anastuksen jälkeen käytetty liikenteessä. Tällöin vakuutuksenottajan ei voida katsoa rikkoneen sopimusta eikä siten myöskään korotetun vakuutusmaksun määräämistä voida pitää kohtuullisena. (LvL 22 §)

Liikennekäytöstä poisto ei pääty todettuun liikennekäytön päivämäärään, vaan poisto jatkuu, kunnes ajoneuvo otetaan liikennekäyttöön.

3.2.4.1. Korotetun vakuutusmaksun määräytyminen

Liikennekäytöstä poiston ajalta perittävä korotettu vakuutusmaksu

- on liikennevakuutusmaksua, joten se sisältää vakuutusmaksuveron ja liikenneturvallisuusmaksun
- lasketaan vakuutusehtojen mukaisilla kertoimilla enintään kolminkertaisena
- peritään ilmoitetun liikennekäytöstä poiston alusta todettuun liikenteeseen käyttämiseen saakka. Liikennekäytöstä poisto jatkuu, kunnes ajoneuvo otetaan liikennekäyttöön.

3.2.4.2. Muutoksenhaku

Muutosta liikennekäytöstä poiston ajalta perittävään korotettuun vakuutusmaksuun haetaan vakuutusyhtiön sisäisten prosessien mukaisesti, vakuutuslautakunnasta tai viime kädessä riita-asiana asiakkaan kotipaikan mukaisesta käräjäoikeudesta.

3.2.4.3. Anastetun ajoneuvon liikennevakuutusmaksun palautus ja ajoneuvon liikennekäytöstä poistaminen

Anastustilanteissa asiakas ohjataan tekemään rikosilmoitus. Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa anastetun ajoneuvon liikennevakuutus, kun anastuksesta on tehty ilmoitus poliisille ja vakuutusyhtiölle.

Traficom edellyttää liikennekäytöstä poistamista ennen vakuutuksen irtisanomista.

Vakuutuksen voimassaolo päättyy vakuutuksenottajan ilmoittamaan päivään edellyttäen, että vakuutuksenottaja on toimittanut tekemänsä rikosilmoituksen vakuutusyhtiölle.

Menettely edellyttää, että ajoneuvo on edelleen kateissa. Suurin osa anastetuista ajoneuvoista löytyy muutaman vuorokauden kuluessa anastamisesta, joten vakuutuksen irtisanomista ei suositeta tehtäväksi kuin aikaisintaan viikon kuluttua poliisille tehdystä ilmoituksesta. Jos ajoneuvo löytyy ja palautuu oikealle omistajalle, vakuuttamisvelvollisuus alkaa välittömästi uudelleen.

Kun vakuutuksenottaja on irtisanonut häneltä anastettua ajoneuvoa koskevan vakuutuksen, tämän ajoneuvon käytöstä vakuutuksen päättymisen jälkeen aiheutuneen vahingon korvaa Liikennevakuutuskeskus. (LvL 16 § ja 46 §)

Rekisteröimättömien ajoneuvojen osalta menettely toimii saman periaatteen mukaisesti.

3.3. Rekisteröinti

3.3.1. Vakuutustiedon tarkistaminen rekisteröinnin yhteydessä

Alkavan vakuutuksen tiedot haetaan vakuutustietovarastosta eli VATI:sta. Vares-rekisteröinnin yhteydessä vakuutustieto voidaan yhdistää rekisteröintiin ilman VATI-tiedon lähettämistä.

VATI:n ulkopuoliset yhtiöt käyttävät liikennevakuutuksen todisteena vihreää korttia (green cardia).

Ahvenanmaalle rekisteröitäessä voimassaolotodistuksen voi toimittaa asiakkaalle postitse tai asiakkaan sähköpostiin salattuna, FMÅ ei ota vastaan todistuksia. Asiakkaan tulee tulostaa todistus.

3.3.2. Rekisteröinnin asiakashinnan periminen

Rekisteröintimaksun periminen perustuu valtion maksuperustelain 4 §:ään (maksulliset suoritteet) ja 6 §:ään (julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut), valtion maksuperusteasetuksen 2 §:ään sekä LVM:n asetukseen Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista. Avustavasta toiminnasta, kuten maksujen keräämisestä ja välittämisestä Liikenne- ja viestintävirastolle yksityisen tai julkisen palveluntarjoajan toimesta säädetään liikennepalvelulaissa.

Yhtiökohtaisten rekisteröintitoiminnan sopimusten mukaan sopimusrekisteröijän on noudatettava sopimuksen mukaisten palvelujen tuottamisessa sopimuksessa mainittuja yllä kerrottuja säännöksiä. Säännösten rikkomisesta voi seurauksena olla rekisteröintioikeuden peruuttaminen.

Rekisteröintimaksun maksaminen asiakkaan puolesta on kielletty.

3.3.3. Käyttötiedon merkitseminen tavarankuljetusasioissa

Lähtökohtana luvanvaraisuudelle on se, että kuljetustoimintaa harjoitetaan elinkeinona tarkoituksena saada kuljetustoiminnasta rahaa tai muuta vastiketta. Luvanvaraisessa liikenteessä käytettävä ajoneuvo rekisteröidään liikennerekisteriin luvanvaraiseen käyttöön, ja ajoneuvossa on oltava näkyvällä paikalla liikenneluvan haltijan yhteystiedot.

3.4. Koenumeroilpikäytäntöä

Koenumeroilvin saa kuljettaa rekisteröimättömiä, liikennekäytöstä poistettuja ajoneuvoja sekä sellaisia ajoneuvoja, jotka ovat ajokiellossa katsastamattomuuden tai epäkuntoisuuden vuoksi (kun kyseessä on korjaus- tai katsastussiirto), kun kyseessä on koenumerotodistuksen käytöstä annettujen säädösten mukainen käyttötarkoitus.

Traficomien antaman tiedon mukaan Saksassa ei liikennetarkastuksissa pidetä suomalaisia koenumeroilpiä virallisina kilpinä vaan ajoneuvo voidaan katsoa rekisteröimättömäksi.

Mikäli koenumerokilville myönnetään vihreä kortti, tulee vihreään korttiin myös yksilöidä ajoneuvon tiedot, muutoin korttia ei katsota päteväksi.

3.5. Siirtolupakäytäntö

Siirtolupakäytäntö perustuu ajoneuvorekisteriä ja Tullia koskevaan lainsäädäntöön sekä Traficom, Tullin ja vakuutusalan kesken sovittuihin toimintatapoihin.

Siirtolupakäytäntöä koskevat käytännöt on viety erilliseen ohjeistukseen (liite: Siirtoliikennevakuutus, koekilvet ja muut erityiskilvet).

3.6. Vientikilvet ja erityiskilvet

Vientirekisteröinnin voimassaoloaika voi olla runsaan vuoden mittainen eli rekisteröintiä seuraavan vuoden vastaavan kalenterikuukauden loppuun. Hakijan pyynnöstä vientirekisteröintiaika voidaan määrätä lyhyemmäksi.

Vientikilville myönnetään jatkuva vakuutus.

Vientikilpien vakuutus voidaan myöntää määräaikaisena yhtiön ja vakuutuksenottajan välisellä sopimuksella silloin, kun ajoneuvo on määränpäämaassa rekisteröintisäännösten mukaan rekisteröitävä tietyssä määräajassa.

Lisätietoja vientikilvistä ja erityiskilvistä on erillisessä ohjeessa (liite: Siirtoliikennevakuutus, koekilvet ja muut erityiskilvet).

3.7. Ulkomaan rekisterissä oleva ajoneuvo

3.7.1. Liikennevakuutuksen myöntäminen ulkomailla rekisteröidylle ajoneuvoille

Ns. tuontiajoneuvolle voidaan ottaa suomalainen liikennevakuutus jo ennen sen rekisteröintiä Suomeen. Ajoneuvo on yksilöitävä vakuutussopimuksessa. Muissa tilanteissa suomalaista liikennevakuutusta ei voi myöntää ulkomailla rekisteröidylle ajoneuvolle.

Siirtolupakäytäntöä koskeva tietoa on siirtolupaohjeessa (liite: Siirtoliikennevakuutus, koekilvet ja muut erityiskilvet).

3.7.2. Perävaunu

Vahinko korvataan pääsääntöisesti aina ensin vetoauton liikennevakuutuksesta.

Syyllisyysjaon selvittyä korvauksen suorittanut vetoauton vakuutusyhtiö voi esittää takaisinsaantivaatimuksen korvauskäsittelyn yleisohjeiden mukaisesti.

3.7.3. Ulkomaille rekisteröidyn ajoneuvon veroton käyttö

Ajoneuvoa voi käyttää Suomessa verottomasti, jos:

- ajoneuvo tuodaan Suomeen vain huoltoa, korjausta tai muuta käsittelyä varten tai ajoneuvoa siirretään näiden toimenpiteiden takia Suomessa lyhyitä matkoja
- ajoneuvoa käytetään vain kokeiluun, esimerkiksi ajoneuvon teknisten ominaisuuksien mittaamiseksi ja selvittämiseksi
- ajoneuvoa käytetään vain tutkimuskäyttöön
- ajoneuvoa käytetään vain tyyppihyväksynnän suorittamista varten
- ajoneuvoa siirretään ajamalla tuontipaikalta muualle Suomeen tai vientipaikalle.

Verohallinto voi yksittäistapauksissa hyväksyä ajoneuvon lyhytaikaisen verottoman käytön myös muussa vastaavassa tilanteessa.

Ajoneuvon maahantuojan tai käyttöönottajajan pitää ilmoittaa Verohallinnolle verottomasta käytöstä **ennen kuin käyttö alkaa**.

3.7.4. Valtion ajoneuvo

Valtion omistamalle moottoriajoneuvolle voidaan myöntää liikennevakuutus sekä siihen liittyvä vihreä kortti.

3.7.5. Diplomaattikilvet (CD)

Erillinen ohje (liite: Siirtoliikennevakuutus, koekilvet ja muut erityiskilvet).

3.7.6. Vihreä kortti

Vihreä kortti on kansainvälinen todistus voimassa olevasta liikennevakuutuksesta.

Asiakas saa sen omasta liikennevakuutuksen myöntäneestä vakuutusyhtiöstä. Kansallinen toimisto päättää kunkin maan osalta, millaisessa muodossa vihreä kortti asiakkaalle toimitetaan.

Vihreän kortin voi esittää sähköisessä muodossa esim. mobiililaitteelta 1.1.2025 alkaen. Kaikkien vihreä kortti -järjestelmän maiden tulee olla valmiita hyväksymään sähköisessä muodossa esitetty vihreä kortti.

Suomalaiset liikennevakuutusyhtiöt voivat toimittaa vihreän kortin vakuutuksenottajalle joko vihreällä lomakkeella paperimuodossa tai mustavalkoisena tiedostona PDF-muodossa. PDF-tiedoston voi toimittaa asiakkaalle sähköpostilla tai käyttäen muuta sähköistä toimitustapaa, kuten esimerkiksi asiakasportaalia.

Mikäli PDF-muodossa oleva vihreä kortti tulostetaan, tulee sen olla seuraavien sääntöjen mukainen:

- kortin tulee olla mustavalkoinen
- se tulee tulostaa A4-kokoiselle paperille
- kortin tulee olla yksipuolinen, eli dokumentin toisen puolen tulee olla tyhjä.

4. Rajaliikennevakuutus

Ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon käyttäminen Suomessa edellyttää, että ajoneuvolla on Suomessa voimassa oleva liikennevakuutus.

Moottorijoneuvolle, jonka rekisteröintimaa ei ole mukana Euroopan liikennevakuutussopimuksessa eli vihreä kortti -järjestelmässä, on otettava Suomeen tultaessa rajaliikennevakuutus koko maassaoloajaksi. Myös ajoneuvolle, joka on rekisteröity ETA-maiden ulkopuolisessa vihreä kortti -maassa ja jolla ei ole voimassa olevaa vihreää korttia, on otettava rajaliikennevakuutus (ei koske Andorrassa, Bosnia ja Hertsegovinassa, Montenegrossa, Serbiassa, Sveitsissä tai Yhdistyneessä Kuningaskunnassa rekisteröityä ajoneuvoa). Rajaliikennevakuutusta ei myönnetä ETA-maassa rekisteröidylle ajoneuvolle. Rajaliikennevakuutus on voimassa kaikissa ETA-maissa ja Sveitsissä.

Rajaliikennevakuutuksen lyhin voimassaoloaika on 30 päivää, enimmäispituus 1 vuosi. Vakuutus voidaan myöntää ainoastaan silloin, kun vakuutettava ajoneuvo on

vakuutuksen alkaessa Suomessa tai rajanylityspaikalla tulossa Suomeen. Vakuutus on maksettava etukäteen.

4.1. Rajaliikennevakuutuksesta korvattavat vahingot

Rajaliikennevakuutuksesta korvataan

- vastapuolelle moottoriajoneuvon käytöstä aiheutuneet henkilö- ja omaisuusvahingot
- oman ajoneuvon matkustajien henkilövahingot tapahtumamaan lain mukaan
- Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa myös kuljettajan ja ajoneuvon omistajan omat henkilövahingot.

Rajaliikennevakuutuksesta ei korvata ajoneuvon omia vaurioita tai hinauskuluja ja muita vastaavia. Rajaliikennevakuutus ei kerrytä bonusta.

Rajaliikennevakuutuksen Suomessa myöntää Liikennevakuutuskeskus ja sitä myyvät tullitoimipaikat. Myös liikennevakuutusyhtiöillä on oikeus ottaa rajaliikennevakuutus tuotevalikoimaansa.

Rajaliikennevakuutuksen hinnasto löytyy Liikennevakuutuskeskuksen sivuilta:

www.lvk.fi/ajoneuvon-vakuuttaminen/rajaliikennevakuutus/

5. Liikennevakuutuskeskuksen vakuuttamattomuusmaksun perintä

Liikennevakuutuskeskuksen tulee tehdä Valtiokonttorille esitys vakuutusmaksua vastaavan maksun sekä laiminlyöntimaksun määräämisestä.

Valtiokonttori tutkii Liikennevakuutuskeskukselta saamansa tiedon perusteella asian ja tekee päätöksen asiassa. Valtiokonttori velvoittaa ajoneuvon omistajan tai haltijan maksamaan vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun Liikennevakuutuskeskukselle.

Valtiokonttori voi myös päättää, ettei ajoneuvon omistaja tai haltija ole laiminlyönyt vakuuttamisvelvollisuuttaan.

5.1. Vakuutusmaksua vastaava maksu

Vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyönyt ajoneuvon omistaja tai haltija joutuu maksamaan Liikennevakuutuskeskukselle vakuutusmaksua vastaavan maksun siltä ajalta, jota laiminlyönti koskee.

Maksu määrätään aina, kun vakuutuksen ottaminen on laiminlyöty, eikä sen määrittämiseen siten liity tapauskohtaista harkintaa.

Maksua ei voida määrätä pidemmältä ajalta takautuvasti kuin kuluvalta ja viideltä viimeksi kuluneelta kalenterivuodelta.

Maksu ei synnyttä vakuutussopimussuhdetta, eikä vakuutus tule siten voimaan myöskään takautuvasti maksuvelvollisuuden laiminlyönnin ajalle.

5.2. Laiminlyöntimaksu

Vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönyt ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen maksamaan Liikennevakuutuskeskukselle laiminlyöntimaksun. Se on sanktioluonteinen seuraamusmaksu, josta ei makseta vakuutusmaksuveroa eikä liikenneturvallisuusmaksua, eikä sillä ole vähimmäismäärää.

5.3. Vakuuttamattomuusmaksun ja laiminlyöntimaksun laskeminen

Vakuutusmaksua vastaava maksu perustuu Liikennevakuutuskeskuksen tekemään riskimaksututkimukseen, jolloin maksu vastaa mahdollisimman hyvin keskimääräistä vakuutusmaksua. Maksussa ei huomioida vakuutus- ja vahinkohistoriaa, eikä se kerrytä sitä.

Laiminlyöntimaksu on enintään kolme kertaa sen suuruinen kuin vakuutusmaksua vastaava maksu. Korotuskertoimeen vaikuttavia seikkoja ovat:

- laiminlyöntiajan pituus
- laiminlyönnin tahallisuus
- toistuvuus
- onko ajoneuvoa käytetty liikenteessä.